

Kuntien energiatehokkuustyön pullonkaulat kertovat myös ratkaisukeinoista

Suomen ympäristöopisto Sykli toteutti yhdessä Kuntaliiton kanssa tammi-helmikuun 2018 vaihteessa kyselyn kunnille energiatehokkuustyöhön liittyen. Kysely toteutettiin osana Life-rahoitettua EconomisE-hanketta, jota Syklin ohella toteuttavat SYKE sekä WWF. Kyselyyn saatiin vastauksia 102 kappaletta mukaan lukien lähes kaikki suurimmat kunnat.

Kyselyn tulosten purkamista pikkuhiljaa vasta aloitellaan, mutta yllätys ei ole, että resurssipula eri muodoissaan näyttää olevan pahin energiatehokkuustyön este. Pahimmaksi pullonkaulaksi nousee henkilöstöresurssipula asioiden valmisteluun liittyen. Resurssipula liittyy osin myös taloudellisiin voimavaroihin. Toimintamenot kuluvat tavanomaiseen kiinteistönpitoon ja esimerkiksi ilmastokysymysten ratkomiseen.

Varsinaista investointivaraa näyttäisi olevan niukemmalti.

Toisaalta energiatehokkuusinvestointeja näytetään pidettävän jossain määrin mahdollisena lisävelkaantumisen uhallakin. Kuten tunnettua, kuntakentässäkin lienee miljardikaupalla investointimahdollisuuksia, joissa takaisinmaksuajat jäisivät lopulta kohtuullisiksi, alle kymmenen vuoden mittaisiksi. Mikäli kuntien taloutta voitaisiin optimoida näin pitkällä aikajänteellä, saataisiin kuntatalouden tasapainottamiseen yksi säästökeino lisää, pitkän tähtäimen energian säästöt. Usein tilanne on kuitenkin se, että asioiden valmistelua ja taloudenpitoa on pakko toteuttaa lyhyemmällä tähtäimellä.

Varsin iso este näyttää liittyvän myös epävarmuuteen palveluverkon taroituksenmukaisesta rakenteesta. Toisaalta kun sote-kiinteistöjen kohdalla ratkennee jo tänä vuonna, huomattava epävarmuuden lähde häviää ja kiinteistöihin liittyvää omistamista voidaan jälleen toteuttaa varmemmalta pohjalta ja johdonmukaisemmin.

Seuraavaksi Syklin toimenpiteenä hankkeessa kyselyn pohjalta laaditaan kunnille koulutus suunnitelma ja pienimuotoinen opas. Sekä virkamiehille että luottamushenkilöille räätälöidään omat koulutuspaketinsä, joiden kesto voidaan mitoittaa puolesta tunnista puoleen päivään. Koulutusta voidaan tarjota EconomisE-hankkeen puitteissa noin kahdellekymmenelle kunnalle syksyn 2018 ja vuoden 2019 aikana.

Tiedustelut:

Projektipäällikkö Mia O'Neill
mia.oneill@sykli.fi, 050 5860 284
 Koulutuspaällikkö Ari Laitala
ari.laitala@sykli.fi, 050 566 8998

Muut esitetyt väittämät

Kysymyksessä nro seitsemän kysyttiin ”Mitkä ovat energiatehokkuustoimenpiteiden ja -investointien suurimmat esteet?”, jonka jälkeen esitettiin seuraavat 18 väittämää ja joihin pyydettiin ottamaan kantaa asteikolla: Samaa mieltä (4), Osittain samaa mieltä (3), Osittain eri mieltä (2), Eri mieltä (1).

Kun edellä esitettyjä väittämiä suhteutetaan taustamuuttujiin – kuten kunnan kokoon – havaitaan, että erikokoisten kuntien haasteet ja vastaavasti ratkaisumahdollisuudet poikkeavat toisistaan. Edellä esitettyjen väittämien tärkeyttä oli myös mahdollista luonnehtia, mutta tätä informaatiota ei tässä yhteydessä ole huomioitu.

Näköpiirissä on energian pidempiaikainen hinnan lasku, josta aiheutuu epävarmuutta investoinnin kannattavuuteen

Odotamme uusien entistä suorituskykyisempien energiateknologioiden tuloa markkinoille

Säästöympäristö muuttuu nyt niin nopeasti että on parempi odottaa toimintaympäristön selkiytymistä

Muut investoinnit ovat useimmiten energiatehokkuusinvestointeja kannattavampia

Varsinaisen energiatehokkuuden sijaan huomiomme on pikemminkin uusiutuvien energianlähteiden käytön lisäämisessä.

Todellista poliittista tahtoa energiatehokkuusinvestointeihin on vähänlaisesti

Valtion myöntämän (Business Finland, aiemmin Tekes tai ELY-keskus) energiatuen haku on työlästä

Haluttomuus ottaa velkaa energiatehokkuusinvestointeihin, vaikka ne näyttäisivät kannattaviltakin.

Energiatehokkuusinvestointeihin liittyvistä tuista on liian vähän tietoa.

Vaikeus arvioida energiansäästötoimenpiteiden/-investointien kannattavuutta pidemmällä tähtäimellä

Kiinteistöstrategia ei ole selvä, esim. se mistä kiinteistöistä luovutaan pidemmällä tähtäimellä

Energiatehokkuusinvestointien heikoksi arvioitu kannattavuus (esim. pitkä takaisinmaksu-aika)

Energiatehokkuusinvestointien vaikutusta kiinteistön rahalliseen arvoon ei tunneta

